

Co je to bolest

Bolest. Slovo, které patří k těm méně příjemným. Často nahání až strach. Bolest zná každý, nikomu se nevyhne. Co to je bolest? Kde se vzala, k čemu slouží? Je zlá, nebo dobrá?

Co je bolest?

Bolest je jedním ze základních tělesných počitků. Bolest je stará evoluční vymoženost. Jejím účelem je chránit organismus před poškozením. Bez bolesti by se myš nechala v klidu žrát kočkou, jeleni by vstupovali do lesních požárů a v klidu se sami opékali, divoká prasata by si o kamení rozryla rypáky do krve, ... Samozřejmě k tomu, aby organismus bolest pocítil, potřebuje alespoň minimální nervovou soustavu. Přesto je bolest nepochybně jednou z prvních informací, které nervová tkáň zprostředkovává. Je otázkou, kterým organismům přiznáme pocit bolesti. Určitě všichni obratlovci bolest cítí. I členovci v čele s hmyzem ve svých nervových uzlíčcích bolestivé signály zpracovávají. U jak jednoduchých organismů tedy bolest začíná? Co měkkýši, co červi? Cítí bolest láčkovci se svou rozptýlenou nervovou soustavou?

Kde se bere bolest?

Bolest je jedním druhem informace přenášené nervovými buňkami. U člověka má bolest dvě složky. Jednou je samotná informace o podráždění nervových zakončení, přicházející v nervech do míchy a mozku. Druhou složkou bolesti je naše uvědomění doprovázené nepříjemným pocitem, emocí. Druhá složka je důležitější, pro vnímání bolesti rozhodující. Bolest existuje i bez přímého podráždění nervů, lze ji vyvolat, vsugerovat, "vytvořit". Na druhou stranu, například pomocí léků je možno druhou, psychickou složku odstranit, odříznout a pak sice člověk o bolesti ví, cítí ji, ale vlastně mu nevadí.

Důsledky pro organismus

Naše tělo na bolest spoléhá. Smyslem její existence je ochrana celistvosti těla a zdraví. Bolí nás podněty, které by mohly ohrozit naše zdraví a život. Bolí věci "zvenčí", oheň, zraňující, ostré předměty, oděr kůže, ... Bolí i věci zevnitř – namožené svaly, poraněné klouby, křeče vnitřních orgánů, jako je třeba střevo. Na bolest přicházející "zvnějšku" reagujeme obvykle vzdálením se, stažením, i útekem. Na vnitřní bolest je reakcí obvykle tzv. úlevová poloha. Jde o polohu, kde je bolest nejmenší, nebo dokonce mizí. Namožený sval a naražený kloub se brání pohybu, chtějí si odpočinout, zhojit se, regenerovat, a tak nás bolestí upozorňují na to, abychom jim dali pokoj.

Zdroj:

www.lecba-bolesti.cz

Související informace:

www.lecba-rakoviny.cz